

i toplim stilom, sadržaje u glavnom životopis sv. Jozafata, ali s životom ovog Božjeg ugodnika spaja povijest sjedinjenja u Rusiji od početka pa do kraja, t. j. od god. 1595., kad je sklopljena unija u Brestu do god. 1865., kad je ukinuta posljednja sjedinjena biskupija helmska. Štilac čitajući knjigu može u lijepoj i ugodnoj formi životopisa upoznati cijelu povijest unije u Rusiji, može upoznati blagotvorni utjecaj sjedinjenja na obraćene raskolnike, mržnju njegovih protivnika, zanos i postojanost njegovih pobornika. Među pobornicima sjedinjenja ističu se metropoliti Hipatije Potij i Veljimir Rutski, no najviše nadbiskup poločki sv. Josafat Kuncević, taj divan uzor redovnika, svećenika i biskupa, taj prvi venec mučeništva za sv. sjedinjenje.

Budući da je pisac posvetio svoje djelo spomenu tristote godine sjedinjenja u Hrvatskoj (1612—1912), to je na koncu knjige u 11 stranica kratko i stručno ocrtao povijest sjedinjenja u Hrvatskoj, postanak grkokatoličke biskupije svjaničke i križevačke, život i rad poglavitijih grkokatoličkih biskupa, važnost i stanje sadnje biskupije križevačke.

Knjiga završuje s vrućim apelom na hrvatski puk: „Ded molite se braće, molite se presvetom Srcu Hristovu i velikoj Bogorodici, da uskore onaj presretni dan, kad se budemo svi opet bratski grili u jednoj pravoj Crkvi Hristovoj, sazidanoj na pećini Petrovoj . . .“ Dao Bog da taj dan čim prije svane!

Knjigu s radošću pozdravljamo i preporučujemo.

Dr. K. Dočkal.

F. Spirago: Katolički pučki katekizam. Pedagoški i savremeno izragjen. Po šestom izdanju preveo S. Butura. I. dio nauka o Vjeri, II. dio nauka o Čudoredu. Cijena 2 K po svesku, poštom po 30 fil. više. Naročuje se kod g. prevodioca: Bolnica milosrdnih stara. Zagreb.

Revni prevodioč upravo nas je razveselio s ovim svojim djelom. Teško da je mogao što praktičnije naći. Spiragov katekizam tako je glasovit,

da je postao gotovo poslovičan. Jasno i korektno izlaganje, lijepi primjeri, vazdan Sv. Pisma, Sv. Otaca i crkvenih odluka, pozivanje na rezultate različnih prirodnih i povjesnih znanosti, lak stil, razumljiv jezik i t. d. — sve te prednosti pridonesle su, te će se rijetko naći biblioteka, što nje-mački jezik poznaje, a da ne bi imala i Spiragov katekizam. I preveden je u mnoge jezike. Zahvalni smo zato g. prevodiocu, što je i našu oskudnu bogoslovsku literaturu obogatio ovim lijepim djelom. Nesamo katihet pučkih škola, već i profesor vjere u gimnaziji izvršno će se pomoći za predavanja ovim klasičkim djelom. A svećenstvu u pastoraciji moglo bi to djelo biti pravim dnevnim kompendijem. Valja samo pogledati, što nam autor kaže na pr. i o teškim problemima o vjeri (I. str. 5.), o Bogu (I. str. 57.), nepogrešivosti (I. str. 245.) i t. d., pa će svako uvidjeti, kako su tu znanstveno, a opet pučki predočene vjerske istine. Rekao mi jednom prijatelj pokazujući zbirku Kellerovi pripovijesti: „Ovako pište vi, koji što pišete — tobože za nas, pa ćemo Vas čitati“. Evo i mom prijatelju djela, što nije teško, a opet naučno ispisano. Laksé, brže, a opet dobro nije se gotovo moguće spremiti za katikezu i propovijed. — Prijevod je gladak i pravilan, jezik lijep — osobito u II. dijelu. U sitnice ne ču da zalazim „ne paucis offendar maculis“, kad se radi o tako mučnom poslu, kao što je prevođenje s njemačkoga u hrvatski jezik. Svak je rad pregledati koju tu sitnicu, kad vidi pred sobom u hrvatskom rahu ovako znamenito djelo. Bog dao marnom prevodiocu zdravila, da nam što prije dade i III. svezak.

Dr. Fran Barac.

Энциклопедия славянской филологии, выпускъ 3, Графика у Славяни. Санктпетербургъ 1911. р. III. + 262 + XXXVI. Цѣна 2 рубля.

U našoj je knjizi malo poznato, da petrogradska naučna akademija od malo godina izdaje enciklopediju slavenske filologije, a pod redakcijom prvoga današnjega slaviste prof. Vatroslava Jagića, naše gore lista. Enciklopedija ne izlazi u obliku lek-